

7. ด้านเด็กและเยาวชน

7.1 สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดภูเก็ต

ปัจจุบันจำนวนประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชนของภูเก็ตตามสำเนาทะเบียนบ้านมีจำนวน 140,000 คนหรือร้อยละ 40 ของประชากรทั้งหมด แต่หากนับประชากรแฝงที่อยู่ในพื้นที่ทั้งที่เป็นคนไทยและชาวต่างชาติคาดว่าจะมีจำนวนมากกว่าข้อมูลข้างต้นไม่ต่ำกว่าหนึ่งเท่าตัว ซึ่งหากจำแนกสถานการณ์ของเด็กและเยาวชนตามปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตตามข้อมูลของกระทรวงพัฒนาสังคมฯ และสถาบันรามจิตติซึ่งจัดทำไว้ ณ.ปี พ.ศ. 2550-2551 จะพบว่า

• ด้านสุขภาพอนามัย

1) สภาวะการอนามัยแม่และเด็กของจังหวัดภูเก็ตมีแนวโน้มดีขึ้น โดยอัตราการตายทารกแรกคลอดปัจจุบัน ลดลงจาก 4.54 เป็น 3.18 ต่อหนึ่งพันการคลอด ซึ่งเมื่อเทียบกับจังหวัดต่างๆ ในภาคใต้แล้วพบว่าภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีอัตราการตายทารกแรกคลอด น้อยเป็นอันดับสอง (Child Watch:2551) ขณะที่เด็กทารกน้ำหนักต่ำกว่ามีจำนวนร้อยละ 8.77 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคร้อยละ 8.05 ในด้านพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพก็พบว่ามีเยาวชนที่ดื่มเหล้าเป็นครั้งแรก วาดถึงเป็นประจำสูงถึงร้อยละ 25.0 สูงกว่าที่ค่าเฉลี่ยภาคร้อยละ 24.5 เพียงเล็กน้อยซึ่งเป็นพัฒนาการที่ดีขึ้นกว่าปีก่อนหน้า โดยจากการสูบบุหรี่อย่างส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาถึงร้อยละ 34.2 รองมาคือระดับอุดมศึกษาร้อยละ 32.9 ส่วนอัตราการสูบบุหรี่นั้นยังอยู่ในระดับ ร้อยละ 15.7สูงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยภาคที่ร้อยละ 16.6 ส่วนเด็กเล็กมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคขนมกรุบกรอบมีจำนวนร้อยละ 29 และการบริโภคน้ำอัดลมเป็นประจำร้อยละ 12.8 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของภาคที่เท่ากับร้อยละ 30.9 และ 19.3 ตามลำดับ ในการออกกำลังกายมีเด็กเฉลี่ยเพียงร้อยละ 36.7 ที่เล่นกีฬาเป็นประจำ โดยใช้เวลาประมาณ 97.5 นาที ซึ่งปัญหาพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้องทำให้เด็กและเยาวชนของภูเก็ตเป็นโรคอ้วนมากขึ้นโดยระดับอนุบาลอยู่ที่ร้อยละ 8.6 และระดับประถมร้อยละ 10.38 สูงกว่าระดับภาคใต้ที่อยู่สูงสุดไม่เกินร้อยละ 3.8 (Child watch: 2551)

2) ภาวะด้านสุขภาพจิตและความเครียดที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในระหว่าง ปี 2550-2551 มีเยาวชนอายุต่ำกว่า 25 ปี ที่พยายามฆ่าตัวตาย เพิ่มขึ้น จากจำนวน 118 คนต่อแสนประชากรในกลุ่มอายุเป็น 156 คนต่อแสนประชากรในกลุ่มอายุ โดยมีเพียง 5 คนที่ฆ่าตัวตายสำเร็จ แต่เด็กโดยเฉลี่ยถึงร้อยละ 31.5 ที่เคยรู้สึกเครียดจนนอนไม่หลับหรือมีอาการทางร่างกาย โดยเด็กประถมก็มีถึงร้อยละ 21.6 ขณะที่จำนวนสูงสุดคือเด็กมัธยมปลายร้อยละ 39.1 ที่เผชิญกับประสบการณ์ความเครียดดังกล่าว สาเหตุที่สำคัญพบว่าส่วนหนึ่งเกิดจากความกดดันของผู้ปกครอง และครูที่ยังไม่เข้าใจความต้องการของเด็ก ชอบใช้อำนาจในการสั่งการ ทำให้เด็กว่าเหวไม่สามารรถปรึกษาใครได้ (สัมภาษณ์กลุ่มเด็กภูเก็ต :2552) นอกจากนี้แนวโน้มอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เกิดกับ

วัยรุ่นก็ยังมีแนวโน้มสูง โดยมีเยาวชนต่ำกว่า 25 ปีบาดเจ็บจากอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์ ถึง 1,181 ราย และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์ในรอบปีทั้งสิ้น 46 ราย ต่อประชากรหนึ่งแสนคน

- **ด้านการศึกษา**

1) พบว่าอัตราการเรียนต่อม.4 เพิ่มในปีการศึกษา2551 เพิ่มจากร้อยละ 94.78 เป็นร้อยละ 99.25 ส่วนอัตราการเรียนต่ออุดมศึกษาของผู้จบม.6 มีจำนวนเพียงร้อยละ 66.11

2) ในส่วนงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อ.ป.ท.) เช่น อบต.เทศบาล อบจ. ที่ใช้ในการอุดหนุนการศึกษานั้น มีจำนวน 416 ล้านบาทในปีงบประมาณ 2552 หรือร้อยละ 18 ของงบประมาณรวมของ อ.ป.ท.

3) ภาวะด้านการเรียนรู้ พบว่าเด็กในระดับประถมศึกษารู้สึกชอบการไปโรงเรียนมากที่สุดถึงร้อยละ 63.2 แต่เด็กในระดับอาชีวศึกษามีเพียงร้อยละ 27.7 เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กในระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษามีแนวโน้มการใช้ เวลาเรียนพิเศษสูงกว่า ปีที่แล้วคือเฉลี่ยถึงวันละ 213 นาที ซึ่งเป็นเวลาที่ค่อนข้างสูง โดยมีค่าใช้จ่ายในการเรียนเฉลี่ยประมาณเดือนละ 1,322 บาท

4) ด้านพฤติกรรมเสี่ยงในการเรียนพบว่าเด็กถูกเก็ตกว่าร้อยละ 53.8 ที่มีพฤติกรรมลอกข้อสอบ หรือลอกการบ้าน รายงานของเพื่อนเป็นประจำ นอกจากนี้ ยังพบอีกว่าอัตรา ออกกลางคันของนักเรียนระดับต่างๆ เพิ่มจากจากร้อยละ 3.2 เป็นร้อยละ 4.5 แต่อย่างไรก็ดีในระดับอาชีวศึกษานั้นมีอัตราการออกกลางคันสูง สุดขึ้นถึงร้อยละ 11.21 และในส่วนอัตราการย้ายสถานศึกษานั้นยังคงที่อยู่ในทุกระดับชั้นประมาณร้อยละ 2.2

5) ด้านความรุนแรงในโรงเรียน พบว่าเด็กรู้สึกไม่ปลอดภัย/ถูกขู่กรรโชก และทำร้ายร่างกายค่อนข้างสูงโดยพบมากในระดับประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 25.8 รองลงมาเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 23.1 และมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 22.5 ตามลำดับ (Child Watch :2549-2550)

- **ด้านภาวะทางสังคม**

1) อัตราส่วนพื้นที่เสี่ยงต่อพื้นที่ดีในจังหวัดภูเก็ตลดลงอย่างมาก โดยมีอัตราพื้นที่เสี่ยงสูงกว่าพื้นที่ดี ถึง 20 เท่าโดยเฉพาะในเขตอำเภอเมืองและอำเภอที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดซึ่งมีจำนวนสถานบันเทิงและสถานบริการทางเพศสูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ ส่วนในด้านภาวะครอบครัว มีโดยพบว่าอัตราการจดทะเบียนสมรสต่อการหย่าร้าง อยู่ที่ 3.16:1 ซึ่งค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศที่ซึ่งอยู่ระดับ 4.44:1 (www.dopasatum.com:2551) ขณะที่อัตราเด็กที่ไม่ได้อาศัย

อยู่กับพ่อแม่หรือพ่อแม่แยกทางกันก็ลดลงจากร้อยละ 35 เป็นร้อยละ 30 เด็กเฉลี่ยร้อยละ 17 ไปใช้เวลาอยู่บ้านเพื่อนเป็นประจำเฉลี่ยวันละ 2-3 ชั่วโมง (Child Watch:2549-2550)

2) ในด้านเด็กกับสื่อสมัยใหม่พบว่าเด็กใช้เวลาไปกับสื่อมากขึ้น โดยพบว่าเด็กมัธยมถึงอุดมศึกษาร้อยละ 91 มีโทรศัพท์มือถือและใช้เวลาคุยโทรศัพท์เฉลี่ยวันละ 103 นาทีและมีเด็กราร้อยละ 13.4-14.4 ที่ใช้โทรศัพท์มือถือส่ง sms หรือโหลดภาพโหลดเพลงโหลด เกมส์เป็นประจำทุกวัน เด็กเฉลี่ยกว่าร้อยละ 34.5 เข้าอินเทอร์เน็ตเป็นประจำเฉลี่ยวันละ 143 นาที และมีเด็กราร้อยละ 25 เล่นเกมออนไลน์หรือเกมคอมพิวเตอร์เป็นประจำเฉลี่ยวันละ 2 ชั่วโมง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดภูเก็ตที่พบว่าเด็กเกิดติดเกมส์สูงร้อยละ 62.2 (พ.ม.จ. ภูเก็ต: 2552) และกลายเป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นที่พบมากใน อันดับต้นๆ ทั้งนี้กลุ่มเด็กที่เล่นเกมออนไลน์มากที่สุดร้อยละ 76.5 เป็นกลุ่มเด็กอายุ 10-14 ปี รองลงมาร้อยละ 71.6 อยู่ในอายุระหว่าง 15-19 ปี และกลุ่มอายุ 20-29 ปี ร้อยละ 59.5 ตามลำดับ

3) ในด้านคุณธรรมจริยธรรมพบว่า มีเด็กโดยเฉลี่ยเพียงประมาณร้อยละ 10-26 ที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ เช่น การไปวัด การใส่บาตรทำบุญ หรือการนั่งสมาธิเพื่อสงบจิตใจเป็นประจำ แต่อย่างไรก็ตามยังมีเด็กกว่าร้อยละ 63 ที่ยังเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรมและการทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว ในส่วนทัศนคติของเด็กที่มีต่อภาวะคุณธรรมจริยธรรมของสังคม พบว่า เด็กโดยเฉลี่ยถึงร้อยละ 68 รู้สึกว่าประเทศของเรามีการทุจริตคดโกงอยู่ในระดับสูงมาก

4) ในขณะที่เด็กยังมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสังคมในระดับที่สูงขึ้น เด็กมัธยมถึงอุดมศึกษาโดยเฉลี่ยร้อยละ 13-34 เสพสื่อลามกเป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำ โดยการเสพคลิปปี้มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วโดยมาเป็นอันดับหนึ่งแซงวีซีดีไปและเว็บไป เด็กเฉลี่ยร้อยละ 21 เล่นการพนันทั้งลอตเตอรี่ พนันบอล และหวยใต้ดิน เด็กระดับมัธยมถึงอุดมศึกษาประมาณร้อยละ 8 เทียวกลางคืนเป็นประจำ ประเด็นที่น่าจับตามองคือแนวโน้มพฤติกรรมทางเพศซึ่งน่าวิตกยิ่งขึ้น โดยเด็กอาชีวศึกษาเฉลี่ยร้อยละ 30.8 และอุดมศึกษาเฉลี่ยร้อยละ 31.9 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วซึ่งเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 30 เมื่อปีที่แล้ว เด็กมัธยมถึงอุดมศึกษาร้อยละ 44 ยอมรับการอยู่ก่อนแต่ง ด้วยปัจจัยต่าง ๆ ในด้านพฤติกรรมทางเพศนี้เองที่ได้ส่งผลต่ออัตราการท้องโดยไม่พร้อมของวัยรุ่นที่ยังคงมีอัตราสูงใกล้เคียงปีที่แล้ว โดยตลอดทั้งปีมีวัยรุ่นหญิงต่ำกว่า 19 ปีมาทำคลอดต่อประชากรหนึ่งแสนมีค่าเท่ากับ 1610 คน สูงกว่าที่ค่าเฉลี่ยของภูมิภาคที่มีแค่ 0.92 คนเท่านั้น นอกจากนี้ ในเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศพบว่าเด็กมีแนวโน้มอยู่ในสังคมที่มีความสับสนทางเพศมากขึ้น โดยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเด็กกว่าร้อยละ 60 มีเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นผู้รักเพศเดียวกัน ซึ่งสำหรับเด็กหนึ่งคนนั้นจะมีเพื่อนเป็นผู้รักเพศเดียวกันเฉลี่ย 3 คน

5) ในด้านภาวะการถูกละเมิดและอาชญากรรมในกลุ่มเยาวชน พบว่ามีเด็กถูกละเมิดอายุต่ำกว่า 18 ปีถูกละเมิดทางเพศเพิ่มขึ้น โดยในปี 2550 ปีมีเด็กถูกละเมิดทางเพศ 43 ราย ส่วนคดีอาชญากรรมมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นชัดเจน โดยมีเด็กต่ำกว่า 18 ปีต้องคดีและถูกส่งเข้าสถานพินิจรวมทั้งสิ้นถึง 559 ราย นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กเฉลี่ยร้อยละ 18.5 ถูกขู่กรรโชกทรัพย์และทำร้ายร่างกายในโรงเรียน เด็กเฉลี่ยถึงร้อยละ 36 เคยพบเห็นการพกพาอาวุธในสถานศึกษาและร้อยละ 25 เคยพบเห็นการเสพยาเสพติด(ไม่รวมเหล้าบุหรี่)ในสถานศึกษาของตน(Child watch:2550)

7.2 ปัญหาด้านเด็กและเยาวชน

จากสถานการณ์เด็กและเยาวชนของจังหวัดภูเก็ตดังกล่าวข้างต้นสามารถวิเคราะห์และจัดเรียงลำดับตามความที่สำคัญได้ดังนี้

- ปัญหาเด็กติดยาเสพติดและของมีนเมา สาเหตุเนื่องจาก ครอบครัวขาดการดูแลเอาใจใส่ การชักจูงจากเพื่อนใกล้ชิด และพฤติกรรมเลียนแบบ ทำให้สุขภาพ ของเยาวชนเด็กที่อยู่ในวัยเรียน แย่ลง เสียการเรียน และเกิดปัญหาอื่นๆตามมาอาทิเช่น การลักทรัพย์ การก่ออาชญากรรม คดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนเป็นคดีที่เป็นอันดับสองของจังหวัดภูเก็ต โดยใน 2550-2551 มีเด็กที่ถูกดำเนินคดีด้านนี้มากกว่าปีละ 150 คดี ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ถึง 1.5 เท่า ขณะเดียวกันจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดของภูเก็ตมีจำนวนถึง 124.42 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน สูงกว่าภูมิภาคที่มีแค่ 83.77 เท่านั้น แนวโน้มเด็กและเยาวชน กับปัญหา ยาเสพติดของ ภูเก็ตมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น หากไม่มีการรณรงค์หาทางแก้ไขอย่างจริงจังก็จะเป็นปัญหาสำคัญที่จะบั่นทอนความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของภูเก็ตในอนาคต

- ปัญหาเด็กมั่วสุมและเที่ยวกลางคืน สาเหตุเกิดจากครอบครัวขาดการดูแลเด็กทำให้เด็กขาดความอบอุ่นไม่มีที่ปรึกษา จึงต้องก่อการกบฏ อมรับจากเพื่อน พฤติกรรมชอบเที่ยวกลางคืน เนื่องจากภูเก็ตมีสถานที่เสี่ยงที่เอื้ออำนวยมากบางกลุ่มมี พฤติกรรมก้าวร้าว ชอบทะเลาะวิวาท ก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น หรือที่เรียกว่าพฤติกรรม “ร้าว ร้อน เร็ว แรง ” และบางครั้งก่อคดีอาชญากรรม ถูกจับกุมดำเนินคดีทำให้เสียโอกาสทางการศึกษาและอนาคต สถิติเด็กภูเก็ตที่มั่วสุมและเที่ยว กลางคืนมีอัตราค่อนข้างสูงกว่าภูมิภาคถึง 1.2 เท่า ขณะที่คดีเด็กและเยาวชนที่ก่อคดีเกี่ยวกับ ชีวิตและร่างกายก็มีสูงเฉลี่ยถึงปีละ 59 คดีสูงกว่า ทุกจังหวัดในภาคใต้

- ปัญหาเด็กติดเกม เกิดจากครอบครัวไม่มีเวลาดูแลพอ เด็กมีปัญหาด้านการเรียนและถูกเพื่อนชักจูง ขณะเดียวกันในภูเก็ตมีร้านเกมให้บริการมากทำให้เด็กมีสถานที่เข้าไปมั่วสุมเล่นเกมได้ง่าย ทำให้เด็กขาดโอกาสการศึกษา สุขภาพเสื่อม บางรายก่อปัญหาลักทรัพย์เพื่อนำเงินไปเล่นเกม ทั้งนี้สถิติเด็กติดเกมของภูเก็ตจำนวนสูงกว่าค่าเฉลี่ยภาคใต้ถึง 1.3 เท่า

- เด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเกิดจากแหล่งเสพยาเสพติดจากอาจารย์มา จากความคึกคะนองตามวัย พฤติกรรมเลียนแบบ เพื่อนและขาดความรู้และความเข้าใจด้านเพศศึกษาที่เหมาะสม ทำให้เกิดปัญหาที่มีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร ซึ่งจากการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยเด็กที่เกี่ยวข้องกลางคืนพบว่าร้อยละ 90 มีเพศสัมพันธ์ระหว่างวัยเรียนและส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการควบคุมกำเนิดมากกว่าการป้องกันโรค (สัมภาษณ์ เยาวชนกลุ่มเสี่ยง :2552) ทำให้มีโอกาสการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่น นได้ง่าย นอกจากนี้ยังมี ปัญหาแม่วัยเด็ก และการทำแท้ง การขายบริการทางเพศ และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันเพิ่มขึ้น ผลที่ตามมาคือ อัตราการติดเชื้อ HIV ภูเก็ตสูงเป็นอันดับสองของภาคและอันดับสามของประเทศ และอัตราการคลอดลูกของแม่วัยเด็ก สูงกว่าภาคใต้ค่อนข้างมาก

- เด็กเร่ร่อน เกิดจากเด็กขาดความอบอุ่น อยากรเที่ยว อยากรสนุก และทางบ้านมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ทำให้เด็กมาใช้ชีวิตข้างนอกบ้าน มีทั้งเด็กที่อยู่ในภูเก็ตเองและอพยพมาจากที่อื่นทั้งคนไทยและต่างชาติ อาศัยอยู่ตามที่สาธารณะ ดำรงชีวิตอยู่ด้วยการทำงานที่ ถูกกฎหมาย เช่น รับจ้างตามร้านอาหาร หรืองานทั่วไปและผิดกฎหมายเช่น การ ลักทรัพย์ ขายยาเสพติด และขายบริการทางเพศ จำนวนเด็กเร่ร่อนขออุปการะไม่มีตัวเลขชัดเจนนักแต่คาดว่าจะมีพอสมควรโดยเป็นทั้งเด็กที่มีภูมิฐานะอยู่ในภูเก็ต และที่อพยพมาจากที่อื่นทั้งคนไทยและต่าง ชาติ โดยส่วนใหญ่จะ อยู่ในเขตแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่นหาดป่าตอง หาดกระรน และสะพานหิน เป็นต้น

- เด็กถูกละเมิด ส่วนใหญ่เด็กที่พบจะถูกล่วงทางเพศละเมิดจากคนใกล้ชิดและถูกกระตุ้นโดยเสพยาเสพติด เด็กที่ถูกละเมิดจะอยู่ในภาวะซึมเศร้า พฤติกรรมก้าวร้าว มีโอกาสไปทำพ ฤติกรรมที่ถูกกระทำค่อนข้างสูง สถิติการถูกล่วงละเมิดเด็กของภูเก็ตมีค่อนข้างสูงโดยในปี 2550 มีคดีล่วงละเมิดเด็กที่เป็นคดีความเป็นจำนวนถึง 43 ราย

- ปัญหาเด็กขาดการมีส่วนร่วมทางสังคมและเวทีในการแสดงออก ถึงแม้ว่าปัจจุบันกฎหมายจะเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น ตามกฎหมายสิทธิเด็กที่บังคับใช้แต่เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถมีบทบาทส่วนร่วมมากนัก จากการสัมภาษณ์เด็กในกลุ่มที่เป็นเด็กกิจกรรมได้สะท้อนว่าในการคัดเลือกเด็กทำกิจกรรมควรมีการกระจายเด็กออกไปไม่ควรซ้ำแต่ คนเดิม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง โครงการพัฒนาที่เด็กและเยาวชนเสนอไปมักไม่ได้รับการตอบสนองจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้เวทีในการแสดงออกซึ่งความสามารถของเด็กในภูเก็ตก็ค่อนข้างมีน้อยเกินไป(ที่มา สัมภาษณ์ ตัวแทนสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดภูเก็ต: 2552)

บทบาทหน่วยงานรัฐและเอกชนในการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาข้อมูลโครงการและแผนงานของหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนในจังหวัดภูเก็ตพบว่า มีหน่วยงานที่ทำงานด้านเด็ก และเยาวชนค่อนข้างมากกว่าจังหวัดอื่นๆในภาคใต้ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลพลวงต่อเนื่องมาจากการบรรเทาภัยพิบัติ ติสึนามิ ในอดีต ปัจจุบันหน่วยงานที่มีการดำเนินงานกิจกรรมและจัดสรรงบประมาณด้านนี้มากที่สุดคือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ 2552 ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการไว้เป็นจำนวน 123 ล้านบาทซึ่งส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 74 เป็นการสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬา รองลงมาเป็นเรื่องการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้ชีวิต เป็นที่น่าสังเกตว่างบประมาณด้านการป้องกันยาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของเด็กและเยาวชนภูเก็ตมีอยู่ค่อนข้างน้อยเพียงร้อยละ 1 ของงบประมาณในด้านนี้เท่านั้น สำหรับโครงการของกระทรวงพัฒนาสังคมฯส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานโครงการตามนโยบายของกระทรวงเป็นหลัก สำหรับองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นเป็นองค์กรที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากต่างประเทศ กิจกรรมส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา ทักษะชีวิต และการปกป้องคุ้มครองเด็ก และการดูแลเด็กที่อยู่ในภาวะยากลำบาก เป็นต้น รายละเอียด ตารางที่

7.3 โครงการพัฒนาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 7.1 แสดงโครงการพัฒนาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

โครงการ	หน่วยงาน	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ปี ดำเนินงาน	งบประมาณ
โครงการที่ดำเนินการโดยภาครัฐ				
1) โครงการทักษะชีวิต	โรงเรียนบ้านริมหาด	เด็กกลุ่มเสี่ยง 200-300 คน	2552	1,300,000
2) โครงการถนนเด็กเดิน	พัฒนาสังคมฯ/สนง.วัฒนธรรม	เด็ก 3,321 คน	2552	-
3) โครงการเยาวชนต้นกล้าพัฒนาความเป็นผู้นำ	พัฒนาสังคมฯ	แกนนำเด็ก 50 คน	2552	-
4) โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก	พัฒนาสังคมฯ	เด็ก 0-18 ปี พื้นที่ป่าคลอง	2552	-
5) โครงการเรียนรู้เรื่องเพศ	พัฒนาสังคมฯ/เทศบาลรัฐฯ	เด็กโรงเรียนเกาะสีเฮอร์	2552	-
6) โครงการร้านเกมสีขาว	สนง.วัฒนธรรม	ร้านเกม 15 ร้านในภูเก็ต	2552	-
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				
7) โครงการด้านการส่งเสริมกีฬา	อปท. 19 แห่ง	ภูเก็ต	2552	47,673,400
8) โครงการจัดซื้อและก่อสร้างลานกีฬา	อปท. 19 แห่ง	ภูเก็ต	2552	43,700,400
9) โครงการด้านการพัฒนาคุณภาพจริยธรรม	อปท. 19 แห่ง	ภูเก็ต	2552	19,015,700
10) โครงการกิจกรรมวันเด็ก	อปท. 19 แห่ง	ภูเก็ต	2552	3,830,000
11) โครงการด้านช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ด้อยทุน	อปท. 19 แห่ง	ภูเก็ต	2552	3,141,400
12) โครงการด้านส่งเสริมอาชีพภูมิปัญญา	อปท. 19 แห่ง	ภูเก็ต	2552	2,485,000

โครงการ	หน่วยงาน	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ปี ดำเนินงาน	งบประมาณ
13) โครงการด้านศิลปะดนตรี	อปท. 19 แห่ง	ภูเก็ต	2552	1,930,000
14) โครงการด้านป้องกันยาเสพติด	อปท. 19 แห่ง	ภูเก็ต	2552	1,310,000
โครงการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานเอกชน				
15) โครงการติดตามสภาวการณ์เด็กและเยาวชน	Child Watch	โรงเรียนสังกัด สพฐ.	2552	50,000
16) โครงการบ้านสุขสันต์ (ฟื้นฟูจิตใจเด็ก)	โครงการบ้านสุขสันต์	เด็กที่มีปัญหา 39 คน	2552	1,300,000
18) โครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ	องค์การแพท	โรงเรียนสังกัด สพฐ 7 โรงเรียน โรงเรียนสังกัด อบจ. 1 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดอาชีวศึกษา 2 โรงเรียน โรงเรียนสังกัด กศน. 2 โรงเรียน	2551	-
19) โครงการบ้านพักเด็กตะวันฉาย	มูลนิธิบ้านตะวันฉาย	เด็กที่พ่อแม่อพยพแรงงาน	2552	-
20) โครงการบ้านฮอลแลนด์	สมาคมพิทักษ์สิทธิเด็ก	เด็กที่ครอบครัวยากจน		
21) โครงการบ้านลูฟท์ักษ์	สมาคมพิทักษ์สิทธิเด็ก	เด็กที่ครอบครัวยากจน	2552	-
22) โครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก	UNICEF	โรงเรียนในสังกัด สพฐ.	2552	-
23) โครงการทักษะชีวิต	UNICEF	เด็กกลุ่มเสี่ยง	2552	-

7.4 ความต้องการพัฒนาด้านเด็กและเยาวชน

จากการประชุมและพูดคุยกับกลุ่มเด็กและ เยาวชนตลอดจนผู้ใหญ่ ที่เกี่ยวข้องมีความ เห็นว่า ประเด็นปัญหาเด็กและเยาวชนมีความสำคัญที่ควรจะได้รับการแก้ไขและพัฒนา ดังนี้

- ด้านปัญหาด้านเด็กกับยาเสพติดและของมีค่าต้องการให้มี การส่งเสริมให้เด็ก และ เยาวชนมีความรู้และความเข้าใจ ภัยจากยาเสพติดอย่างจริงจังและเป็นระบบมากขึ้น ที่สำคัญผู้ใหญ่ ควรจะต้องมีบทบาทตัวอย่างในเรื่องนี้ มากขึ้น รวมถึงมีการรณรงค์การบังคับใช้กฎหมายอย่างจ ริงจัง เพื่อไม่ให้ร้านค้าจำหน่ายแอลกอฮอล์ และบุหรี่ให้แก่เด็กและเยาวชนที่อายุไม่ถึงเกณฑ์

- ด้านปัญหาเด็กขาด การมีส่วนร่วมควรมี การส่งเสริมเด็กและเยาวชนในชุมชนหรือ โรงเรียนในการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวเอง เพื่อน และสังคม และควร กระจายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมได้อย่างหลากหลายไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มเด็กเดิมๆ โดยเฉพาะกลุ่ม เด็กและเยาวชนที่สังคมมองว่าเป็นเด็กนอกกระแส หรือกลุ่มที่มีความเสี่ยง ควรได้รับการส่งเสริมและ พัฒนาด้วย

- การแก้ไขปัญหาเด็กมั่วสุมและ ติดเกม ควรส่งเสริมเวทีหรือพื้นที่ในการแสดงออก ของ เด็กและเยาวชนในการแสดงความสามารถ เช่น ด้านวิชาการ ด้านดนตรี ด้านกีฬา และ ด้านศิลปะ โดยมีการสนับสนุนและพัฒนาอย่างต่อเนื่องสืบทอดได้รุ่นต่อ รุ่น จะสามารถแก้ปัญหาติดเกม มั่วสุม และ ติดยาเสพติดได้ นอกจากนี้จะต้องมีการขอความร่วมมือรวมถึงบังคับใช้กฎหมายอย่าง เข้มงวด กับสถานบันเทิงไม่ให้เด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่ากฎหมายกำหนดเข้าไปใช้บริการ

- ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความอบอุ่นและความเข้าใจของเด็กและเยาวชนกับ สมาชิกในครอบครัวในภูมิก่อตั้งบ่อยๆ เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีของคนในครอบครัว

- ด้านเด็กกับเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ควรส่งเสริมกิจกรรมความรู้ด้านทักษะชีวิตและ เพศศึกษาที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชน รวมถึงรณรงค์ให้เด็กและเยาวชนมีความรู้และความเข้าใจ ในภัยของโรคเอดส์มากขึ้น

- ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้มีทักษะใน การทำงานกับเด็กมากขึ้นทั้งในด้านจิตวิทยาและการเป็นที่ปรึกษาที่ดี

- ด้านการแก้ไขปัญหาเด็กเร่ร่อนควรมีการสำรวจข้อมูลจำนวนเด็กเร่ร่อนและสาเหตุและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง

- สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาเด็กถูกละเมิด ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พึ่งได้ (One Stop Crisis Center: OSCC) ในระดับอำเภอและจังหวัด เพื่อเป็นกลไกการป้องกันการละเมิดเด็ก รวมถึงการสนับสนุนสำนักงานพัฒนาสังคมฯ ในการดำเนินงานสร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังและปกป้องคุ้มครองเด็กในชุมชน